

Z Kroniki naukowej

POSIEDZENIE KOMISJI HISTORYCZNEJ POLSKO-CZECHOSŁOWACKIEJ W BRATYSŁAWIE

Pod przewodnictwem prof. Kazimierza Piwarskiego z Krakowa i prof. Józefa Macúrka z Brna obradowała Komisja Historyczna Polsko-Czechosłowacka w dn. 23—25 listopada 1960 r. w Bratysławie. Głównym tematem obrad był referat zbiorowy pt. Drang nach Osten jako problem historyczny i polityczny — przygotowany przez historyków polskich pod kierunkiem prof. Piwarskiego. W pierwszym dniu obrad wygłoszono następujące referaty: 1. Gerard Labuda, Drang nach Osten jako problem historyczny i polityczny (definicja zagadnienia); 2. Gerard Labuda, Drang nach Osten w VIII—XIII w.; 3. Ewa Maleczyńska, Problem Drang nach Osten w XIV i XV w. (referat odczytał w nieobecności autorki doc. Józef Buszko); 4. Kazimierz Lepszy, Drang nach Osten w l. 1525—1795; 5. Józef Chlebowczyk, Drang nach Osten w l. 1795—1918, oraz 6. Kazimierz Piwarski, Powrót Polski na Ziemię Zachodnie. W drugim dniu obrad wywiązała się obszerna dyskusja, w której wzięło udział wielu historyków czeskich i słowackich. Wymiana zdań była bardzo owocna dla obu stron. Postanowiono ogłosić drukiem całość referatów. Zadanie to zostało powierzone Instytutowi Zachodniemu w Poznaniu.

gl.

POLSKO-CZECHOSŁOWACKA KONFERENCJA NAUKOWA W KATOWICACH

Śląski Instytut Naukowy w Katowicach oraz Slezski Ustav ČSAV w Opawie zorganizował w Katowicach w dn. 26—28 stycznia 1961 r. sesję naukową poświęconą zagadnieniom niemieckim. W programie sesji uwzględniono problematykę mniejszości niemieckiej na Śląsku Górnym i Cieszyńskim w latach 1918—1939 oraz zagadnienie rewizjonizmu niemieckiego, szczególnie zachodnioniemieckich ośrodków naukowych.

Z referatem na temat mniejszości niemieckiej na Śląsku Cieszyńskim wystąpili: dr O. Kana i dr J. Valenta, obaj z Pragi („Nemecká mensina v Těšinském Slezsku v letech 1918—1938”); o mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku mówił mgr R. Staniewicz z Instytutu Zachodniego („Polityczna rola mniejszości niemieckiej na Górnym Śląsku w latach 1918—1939”).

Z kolei trzy referaty dotyczące rewizjonizmu niemieckiego wygłoszili: dr M. Myška z Ostrawy („Ostforschung a jeho názory na dejiny Československa”), doc. dr W. Długoborski z Katowic („Śląsk w oczach Ostforschung”) oraz mgr R. Buchała z Katowic („Ziomkostwa śląskie i ich rola w życiu politycznym NRF”).

Referaty poświęcone sprawie mniejszości niemieckiej na Śląsku Górnym i Cieszyńskim były pierwszą próbą syntetycznego ujęcia tego zagadnienia z uwzględnieniem aspektów politycznych, gospodarczych, społecznych i kulturalnych. W tym znaczeniu były to wystąpienia pionierskie.

Dzieje irredenty mniejszości niemieckiej w Czechosłowacji sięgają lat 80 ubiegłego wieku. Nacjonałiści niemieccy wciągnęli Niemców w Czechach do akcji popierania imperialistycznych planów stworzenia „Mitteleuropy” przez wcielenie Austrii do Niemiec. W okresie dwudziestolecia mniejszość niemiecka w Czechosłowacji dzia-